

De tweekleurige vleermuis, een soort van grote hoogte

De tweekleurige vleermuis *Vespertilio murinus* is een middelgrote vleermuissoort, waarvan elk jaar één of enkele exemplaren in ons land worden gevonden. Sinds enkele jaren bevindt zich in de zomermaanden in de spouwmuur van een eengezinswoning in het midden van het land een kraamkolonie. De soort komt voornamelijk in Midden- en Oost-Europa voor.

P.H.C. Lina

NIET EENVORMIG GEKLEURD

De tweekleurige vleermuis is wat kleiner dan de laatvlieger. Gezicht, oren en vlieghuid zijn zwartbruin gekleurd. De oren zijn breed en rond. De vacht op de kop en rug is donker- tot zwartbruin met zilverwitte haarpunten, die de bovenzijde een berijpte of schimmelige indruk geeft. De onderzijde is witgrijs, de keel is vrijwel spierwit en steekt daarom sterk af tegen de bovenzijde van de donkere kop. De tweekleurige vleermuis is oorspronkelijk een bewoner van hoge, steile rotswanden en kliffen in bosachtige berggebieden. In vlakke gebieden wordt de soort ook gevonden in en bij hoge gebouwen, die kennelijk de rol van de steile rotswanden hebben overgenomen. De in- en uitvliegopeningen worden vaak gemarkeerd door vastgekleefde uitwerpselen. Dit kennen we ook van de gewone dwergvleermuis. Tweekleurige vleermuizen zijn snelle vliegers. Zij verorberen in de vlucht vooral kleine insecten, zoals dansmuggen, maar ook grotere insecten, zoals nachtvlinders en junikevers, behoren tot hun voedselpatroon. In de herfst maken de mannetjes baltsvluchten voor naar het zuiden gerichte rotswanden en in steden rondom hoge gebouwen. De geluiden die ze daarbij maken zijn met het blote oor te horen. De soort trekt in het najaar soms over grote afstanden naar het zuidwesten. De grootste afgelegde afstand van een geringd dier was 1.440 km.

VOORTPLANTING

De vrouwtjes bezetten vanaf mei de kraamkamers. De grootte van een kraamkolonie bedraagt gewoonlijk ongeveer 30 tot 50 vrouwtjes, hoewel ook grotere kolonies, tot over de 100 dieren, kunnen voorkomen. De jongen worden in de eerste helft van juni geboren. De vrouwtjes krijgen elk doorgaans twee jongen, soms drie. De jongen worden

telkens aan de tepels aan een zijde van het lichaam gezoogd. Vanaf eind juli zijn de jongen zelfstandig. De kraamkamers worden vanaf begin augustus verlaten. De mannetjes vormen gedurende de zomermaanden kleine groepjes van enkele individuen tot grote kolonies van soms wel meer dan 250 dieren.

De tweekleurige vleermuis valt op door zijn markante "schimmelachtige" rugvacht (Foto: P.H.C. Lina)

VERBLIJFPLAATSEN IN DE ZOMER

De tweekleurige vleermuis heeft een verscheidenheid aan zomerverblijfplaatsen, die variëren van rotsspleten, holle bomen, spleten in gebouwen tot soms ook vleermuiskasten. Soms worden dieren ook op zolders en achter raamluiken gevonden. Kraamkolonies worden ook in lage gebouwen, zoals eengezinswoningen, aangetroffen.

VERBLIJFPLAATSEN IN DE WINTER

De winterslaap loopt voor de tweekleurige vleermuis vanaf oktober tot in maart. Meestal overwinteren de dieren solitair, zelden in groepjes. Ze worden dan gevonden in grotten, kelders en in spleten in gebouwen, soms ook in boomholten. Af en toe, ook in ons land, worden dieren in winterslaap aan de buitenmuren van hoog gelegen etages van flatgebouwen aangetroffen. Ook in het najaar vindt men rustende dieren op deze hoge plaatsen in en aan gebouwen. Dieren die tijdens de winterslaap worden verstoord, maken daarbij met een wijd geopend bek hoge, krassende geluiden.

WETTELIJKE BESCHERMING

De tweekleurige vleermuis is wettelijk beschermd. Klachten over deze soort komen nauwelijks voor. Zoals hiervoor al is gezegd, worden solitaire dieren af en toe hangend aan buitenmuren van hoge gebouwen aangetroffen. Wanneer deze dieren buiten bereik van mensen en huisdieren hangen, is het beter de dieren gewoon te laten hangen. Wanneer de weersomstandigheden slechter worden, zullen zij zelf wel een betere plaats opzoeken. Het hangen op deze plaatsen is zeker geen afwijkend gedrag. Soms worden dieren gewoon op straat gevonden. Ze lijken dan ziek of uitgeput te zijn. Toch blijkt vaak dat deze dieren, wanneer ze 's avonds worden losgelaten, gewoon kunnen wegvliegen.

Op de hoog gelegen etages van flatgebouwen worden af en toe rustende of winterslapende tweekleurige vleermuizen gevonden (Foto: P.H.C. Lina)

